

**Centrul Național Anticorupție
Centrul de Armonizare a Legislației**

Prin prezenta, Vă remitem spre examinare și avizare proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de Lege privind modificarea și completarea Legii nr. 228 din 23.09.2010 cu privire la protecția plantelor și la carantina fitosanitară.

Proiectul Hotărârii Guvernului, nota informativă și analiza impactului de reglementare pot fi accesate pe site-ul: www.maia.gov.md la rubrica „transparența decizională/proiecte în discuție”.

Viceministru

Sergiu GHETIU

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

H O T Ă R Î R E nr. _____

din _____ 2013

Chişinău

cu privire la aprobarea proiectului de Lege privind modificarea și completarea Legii nr. 228 din 23.09.2010 cu privire la protecția plantelor și la carantina fitosanitară

Guvernul **HOTĂRĂȘTE:**

Se aprobă:

1. Proiectul de Lege privind modificarea și completarea Legii nr. 228 din 23.09.2010 cu privire la protecția plantelor și la carantina fitosanitară.

PRIM-MINISTRU

IURIE LEANCĂ

Contrasemnează:

**Viceprim-ministru,
ministrul economiei**

Valeriu LAZĂR

**Ministrul agriculturii
și industriei alimentare**

Vasile BUMACOV

Notă de fundamentare

asupra proiectului legii privind modificarea și completarea Legii nr. 228 din 23.09.2010 cu privire la protecția plantelor și la carantina fitosanitară

Proiectul de lege privind modificarea și completarea Legii nr. 228 din 23.09.2010 cu privire la protecția plantelor și la carantina fitosanitară se referă la controale și proceduri fitosanitare de control la importul anumitor plante, produse vegetale sau alte obiecte și este elaborat în conformitate cu cerințele Acordului de liber schimb aprofundat și cuprinzător dintre Republica Moldova și UE.

Prezentul proiect de lege va fi baza juridică privitor la organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Siguranță Alimentelor referitor la controale și proceduri fitosanitare de control la importul anumitor plante, produse vegetale sau alte obiecte.

Proiectul de lege în cauză va asigura un cadru normativ conform cerințelor comunitare, care va proteja și garanta măsurile și activitățile de protecție împotriva apariției sau introducerii pe teritoriul Republicii Moldova din alte țări, a anumitor plante, produse vegetale, inclusiv prin intermediul bunurilor conexe supuse regimului de carantină fitosanitară ce tranzitează teritoriul țării, a organismelor dăunătoare.

Necesitatea elaborării și promovării proiectului de lege în cauză este condiționată de necesitatea adoptării unor reglementări conform rigorilor europene. Astfel, proiectul de lege nominalizat a fost armonizat cu următoarele acte normative europene:

1. Directiva 98/22/CE a Comisiei din 15 aprilie 1998 de stabilire a condițiilor minime pentru desfășurarea controalelor fitosanitare în Comunitate la posturi de inspecție, altele decât cele de la locul de destinație, cu privire la plante, produse vegetale sau alte produse provenind din țări terțe.

2. Directiva 2004/103/CE a Comisiei din 7 octombrie 2004 privind controalele de identitate și controalele de sănătate ale plantelor, produselor vegetale și altor obiecte incluse în partea B din anexa V la Directiva 2000/29/CE a Consiliului, care pot fi efectuate în alt loc decât punctul de intrare în Comunitate sau într-un loc situat în apropiere, și de stabilire a condițiilor care reglementează aceste controale.

3. Regulamentul (CE) nr. 1756/2004 al Comisiei din 11 octombrie 2004 de stabilire a condițiilor specifice privind mijloacele de probă solicitate și criteriile referitoare la tipul și nivelul de reducere a controalelor fitosanitare ale anumitor plante, produse vegetale sau alte obiecte enumerate la anexa V partea B la Directiva 2000/29/CE a Consiliului.

4. Directiva 2000/29/CE a Consiliului din 8 mai 2000 privind măsurile de protecție împotriva introducerii în Comunitate a unor organisme dăunătoare plantelor sau produselor vegetale și împotriva răspândirii lor în Comunitate.

La elaborarea proiectului de lege au fost luate în considerație, de asemenea, prevederile cu privire la:

- efectuarea controalelor fitosanitare la sediul și locul producătorului și/sau exportatorului;
- cerințe speciale privind importul și exportul plantelor și produselor vegetale;
- organizarea controalelor și inspecțiilor fitosanitare oficiale, inclusiv în comun cu reprezentanții autorităților publice de profil din state străine, colaborarea internațională în domeniu;
- condițiile speciale de introducere în țară a anumitor plante și produse vegetale sau alte obiecte;
- măsurile operative de informare interstatală privind starea fitosanitară;
- soluționarea situațiilor fitosanitare excepționale;
- cooptarea de experți independenți pentru efectuarea de controale fitosanitare în țară și străinătate;
- acoperirea financiară a controalelor și inspecțiilor fitosanitare, efectuate de către experți independenți, în procesul importului și exportului plantelor și produselor vegetale etc.

Rezultatele scontate ca urmare a implementării principiilor din legislația fitosanitară a Uniunii Europene se preconizează a fi:

- întărirea controalelor și procedurilor fitosanitare de control la importul anumitor plante, produse vegetale sau alte obiecte;
- controlul reziduurilor de pesticide în plante, produselor vegetale sau articolelor reglementate;
- îmbunătățirea sistemului informatic național ;
- alinierea activității laboratoarelor de specialitate la metodele de analiză folosite în UE;
- introducerea sistemelor de taxe/tarife pentru inspecția fitosanitară, pentru controlul calității pesticidelor, controlul reziduurilor de pesticide în plante, produselor vegetale sau articolelor reglementate;
- instruirea și perfecționarea pregătirii profesionale a specialiștilor în domeniul fitosanitar.

În acest context, considerăm că adoptarea acestui proiect de lege va facilita implementarea legislației naționale în domeniul siguranței alimentelor, armonizată cu cea europeană și va deveni o garanție în asigurarea libertății comerțului.

Viceministru

Viorel GUȚU

Lege

privind modificarea și completarea Legii nr. 228 din 23.09.2010
cu privire la protecția plantelor și la carantina fitosanitară

Modificările și completările parvenite vin să completeze și să aprofundeze noțiunea de control fitosanitar și proceduri fitosanitare de control la importul a anumitor plante, produse vegetale sau alte obiecte și este armonizată cu Directiva 98/22/CE a Comisiei din 15 aprilie 1998 de stabilire a condițiilor minime pentru desfășurarea controalelor fitosanitare în Comunitate la posturi de inspecție, altele decât cele de la locul de destinație, cu privire la plante, produse vegetale sau alte produse provenind din țări terțe, cu Regulamentul (CE) nr. 1756/2004 al Comisiei din 11 octombrie 2004 de stabilire a condițiilor specifice privind mijloacele de probă solicitate și criteriile referitoare la tipul și nivelul de reducere a controalelor fitosanitare ale anumitor plante, produse vegetale sau alte obiecte enumerate la anexa V partea B la Directiva 2000/29/CE a Consiliului, cu Directiva 2004/103/CE a Comisiei din 7 octombrie 2004 privind controalele de identitate și controalele de sănătate ale plantelor, produselor vegetale și altor obiecte incluse în partea B din anexa V la Directiva 2000/29/CE a Consiliului, care pot fi efectuate în alt loc decât punctul de intrare în Comunitate sau într-un loc situat în apropiere, și de stabilire a condițiilor care reglementează aceste controale și cu Directiva 2000/29/CE a Consiliului din 8 mai 2000 privind măsurile de protecție împotriva introducerii în Comunitate a unor organisme dăunătoare plantelor sau produselor vegetale și împotriva răspândirii lor în Comunitate, publicată în Jurnalul Oficial al Comunității Europene (JOCE nr. L 169 din 10 iulie 2000).

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

1. Capitolul I, art.1, alin.(1) se completează cu un nou aliniat, „litera c)”:

„litera c)”: autorizarea și efectuarea controalelor fitosanitare la importul a anumitor plante, produse vegetale sau bunuri conexe din alte țări, inclusiv cu o frecvență redusă și stabilirea condițiilor specifice sau condițiilor minime, controalelor de identitate și controalelor de sănătate la inspecția plantelor, produselor din plante sau a bunurilor conexe din transport sau din lot.

2.Capitolul I, art.1, alin.(2) se completează cu un nou aliniat, „litera d)”:

„litera d)”: organizarea și desfășurarea controalelor și procedurilor de control fitosanitar;

3. cap.I, art. 2 se completează cu următoarele noțiuni:

control de identitate - procedeu, ansamblu de date (documente) prin care se identifică o plantă, un transport, un lot de plante, produse vegetale sau bunuri conexe

control de sănătate - starea unei plante, a unui lot de plante, unor produse vegetale sau bunuri conexe prin care se stabilește lipsa organismelor de carantină sau a organismelor dăunătoare reglementate nesupuse carantinei;

control inopinat - control care nu este planificat din timp și care se efectuează, în baza evaluării riscurilor privind măsurile de protecție împotriva introducerii în țară a unor organisme dăunătoare plantelor sau produselor vegetale. Toate controalele care nu corespund noțiunii de control planificat se consideră controale inopinate;

Celelalte controale (control comun, control planificat, control repetat) se vor efectua conform Legii nr. 131 din 08.06.2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător

lot: un ansamblu de unități din aceeași marfă, identificabil prin omogenitate, compoziție și originea sa, inclus într-un transport anume;

transport de marfuri: o cantitate de mărfuri incluse într-un document unic cerut de formalitățile vamale și subdiviziunea organului de control fitosanitar, cum ar fi certificatul fitosanitar și permisul fitosanitar de import (tranzit); un transport poate fi compus dintr-unul sau mai multe loturi;

4. La capitolul II, art. 3, pct. 1) după cuvintele “domeniul fitosanitar”, se completează cu cuvintele ”inclusiv controalele și procedurile fitosanitare de control și stabilește când un produs vizat poate să fie supus controalelor fitosanitare efectuate cu o frecvență redusă.”

5. La capitolul II, art.3, pct.2) se completează cu litera h) cu următorul cuprins: „litera h)”: „lista plantelor, produselor vegetale și altor obiecte care sunt potențiale purtătoare ale organismelor dăunătoare care au relevanță pentru tot teritoriul țării”

6. La capitolul II, art.4, alin.(4), lit.c) după cuvântul “*inclusiv*” se completează cu cuvintele “*controale de identitate, sănătate și cu frecvență redusă,*”

7. La capitolul II, art.4, alin.(4), litera i) după cuvintele “efectuează controlul” se completează cu cuvintele “de identitate și controalele de sănătate a” ;

8. La capitolul II, art.4, alin.(4), litera k) după cuvântul ”privind” se introduc cuvintele “*interzicerea introducerii în țară a unor plante, produse și bunuri conexe*”

9. La capitolul II, art.4, alin.(4), litera m) după cuvântul “controlului” se introduc cuvintele “*de identitate, de sănătate*”

10. La capitolul III, art. 9, alin.(3), lit.l) după cuvântul „agricole” se completează cu cuvintele „*cu efectuarea controalelor planificate, comune și inopinate*”

11. La capitolul III, articolul 10, alin.(1), lit.b) după cuvîntul „încărcăturii”, se completează cu cuvintele „, *inclusiv controale de sănătate*, “

12. La capitolul III, articolul 10, alin.(4) se completează cu un nou aliniat, aliniatul (4¹):

“aliniatul (4¹)”

1) organul de control fitosanitar efectuează controale a fiecărui transport de mărfuri declarat care, în paralel cu formalitățile stabilite pentru includerea într-un regim vamal, este constituit parțial sau exclusiv din plante, produse din plante sau bunuri conexe.

2) organul de control fitosanitar va prevedea că importatorii, fie că sunt producători sau nu, de plante, produse din plante sau bunuri conexe sunt incluși într-un registru oficial al Republicii Moldova cu un număr de înregistrare oficial (vor fi stabilite prin hotărîre de Guvern procedurile și condițiile de includere în registru, precum și includerea actului permisiv în Nomenclatorul actelor, anexă la Legea nr.160/2011).

3) organul de control fitosanitar va stabili că:

importatorii de transporturi care constau exclusiv sau parțial din plante, produse din plante sau celelalte obiecte, sau reprezentanții lor în vamă, indică, în cel puțin unul dintre documentele cerute pentru includerea într-un regim vamal, compoziția transportului prin intermediul următoarelor informații:

a) o referire la tipul de plante, produse din plante sau la celelalte obiecte, folosind codul din Nomenclatorul mărfurilor, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.1525 din 29 decembrie 2007

b) mențiunea „Transport care conține produse supuse reglementării fitosanitare”

c) numărul (numerele) de referință ale documentelor fitosanitare cerute;

d) numărul de înregistrare oficial al importatorului menționat la litera (b);

e) autoritățile aeroportuare, autoritățile portuare, importatorii sau alți agenți, informează în prealabil, după ce au fost avertizați de sosirea iminentă a unor astfel de transporturi, punctul vamal de la punctul de intrare și organul de control fitosanitar de la punctul de intrare. Această dispoziție se poate aplica *mutatis mutandis (cu schimbările necesare)* și cazurilor de transport terestru .

f) controalele de identitate și controalele de sănătate se aplică plantelor, produselor vegetale și altor obiecte provenind din alte țări.

i) în cazul tranzitului mărfurilor din alte țări organul de control fitosanitar decide ca „controalele identității” sau „controalele fitosanitare” să fie efectuate integral de subdiviziunea organului de control fitosanitar .

g) condițiile privind procedurile de control fitosanitar se vor stabili în instrucțiuni (ghiduri) prin ordinul autorității în domeniul agriculturii;

h) condițiile privind măsurile fitosanitare adoptate de o altă țară în ceea ce privește exporturile către Republica Moldova, în cazul unui alt pericol iminent, aplicarea

corectă și uniformă a legii la efectuarea controalelor de către experți la fața locului vor fi incluse în instrucțiuni prin ordinul autorității în domeniul agriculturii;

l) pentru a se asigura aplicarea corectă și uniformă a acestei legi la efectuarea controalelor se pot organiza controale ce urmează să fie efectuate de experți la fața locului în conformitate cu procedurile de la punctul m). Aceste controale trebuie efectuate în colaborare cu organizația oficială pentru protecția plantelor din statul din care provine transportul sau plantele;

m) controalele menționate la punctul (l) pot fi efectuate în ceea ce privește sarcinile care constau în:

1. supravegherea examinărilor efectuate;
2. efectuarea controalelor oficiale;
3. efectuarea activităților de urmărire (prin sondaj, monitorizare, instituirea regimului de carantină fitosanitară, aplicarea de măsuri fitosanitare, în comun cu alte țări, în baza tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte) cerute în temeiul dispozițiilor de stabilire a condițiilor în care anumite organisme dăunătoare, plante, produse din plante și alte obiecte pot fi introduse sau transportate în țară sau în anumite zone protejate din țară în scopul încercării, în scopuri științifice sau pentru lucrări pe selecție (sarcinile detaliate vor fi expuse în instrucțiuni)

13. capitolul III, articolul 10, alin.(4.¹) se completează un punct nou alin.(4.²) în următoarea redacție:

“aliniatul (4.²)

1. Un produs vizat poate fi supus controalelor fitosanitare cu frecvență redusă cu condiția ca:

a) numărul mediu de transporturi din produsul vizat introduse în Republica Moldova în fiecare an să fie de cel puțin 10 pe o perioadă de trei ani;

(b) numărul minim de transporturi din produsul vizat care a făcut obiectul unui control în cursul celor trei ani precedenți să fie de cel puțin 30;

(c) în fiecare an, numărul de transporturi din produsul vizat pentru care se descoperă o infecție cu organismele dăunătoare să fie mai mic de 1 % din numărul total de transporturi din respectivul produs importat în țară;

2. Nivelul frecvenței reduse indicat la capitolul III, art.4, pct.4.² se bazează pe următoarele criterii:

a) numărul de transporturi de mărfuri din produsul vizat sechestrare din cauza prezenței organismelor dăunătoare înscrise pe lista prevăzută în Hotărârea Guvernului nr.356 din 31.05.2012 pentru aprobarea unor acte normative privind implementarea Legii nr. 228 din 23 septembrie 2010 cu privire la protecția plantelor și la carantina fitosanitară (publicat în Monitorul Oficial nr. 113-118, art. nr. 397 din 08.06.2012);

b) numărul de transporturi din produsul vizat asupra cărora s-a efectuat un control fitosanitar fizic;

3. Modelul frecvenței reduse se exprimă în procentul minim de controale fitosanitare care trebuie efectuate de organul de control fitosanitar pentru produsele vizate. Procentul minim se aplică totalității transporturilor care cuprind produsele vizate importate.

4. Respectând condițiile prevăzute în anexa nr.8 la prezenta lege și cele indicate în Hotărîrea Guvernului nr.356 din 31.05.2012, organul de control fitosanitar întocmește o listă de bunuri conexe pentru care se efectuează controale fitosanitare cu frecvență redusă, al cărei nivel îl stabilește conform aliniatului (4²) și publică această listă;

5. Controlul plantelor, produselor din plante sau a celorlalte obiecte din transport sau din lot a fost deja efectuată în țara de expediție în temeiul acordurilor și controalele de identitate, controalele fitosanitare se pot efectua cu frecvență redusă dacă: plantele, produsele din plante sau celelalte obiecte care constituie transportul sau lotul sunt incluse în liste de plante, produse din plante sau celelalte obiecte la care controalele fitosanitare se efectuează cu frecvență redusă și solicită următoarele:

(a) descrierea produselor vizate;

(b) originea produselor vizate;

(c) lista agenților economici care importă produsele vizate;

(d) lista organismelor dăunătoare menționate în Hotărîrea Guvernului nr.356 din 31.05.2012 pe care produsul vizat le poate conține;

(e) numărul de transporturi din produsul vizat sechestrate din cauza prezenței organismelor dăunătoare menționate în Hotărîrea Guvernului nr.356 din 31.05.2012 ;

(f) numărul de transporturi din produsul vizat sechestrate din alte motive decăt prezența organismelor dăunătoare menționate în Hotărîrea Guvernului nr.356 din 31.05.2012 ;

(g) numărul de transporturi din produsele vizate care au făcut obiectul unui control fitosanitar fizic;

6. Dacă se constată că 1 % din numărul total de transporturi importate din produsul vizat care face obiectul controalelor cu o frecvență redusă în temeiul prezentei legi sunt infectate cu unul din organismele enumerate în Hotărîrea Guvernului nr.356 din 31.05.2012 produsul vizat infectat nu mai este considerat ca un produs pentru care se pot efectua controale fitosanitare cu

frecvență redusă.

7. Informațiile menționate la literele (d), (f), (h), dosarul trebuie să furnizeze date pentru o perioadă de cel puțin trei ani care precedă anul în cursul căruia este prezentat.

8. În cazul în care, din constatările prevăzute la Hotărârea Guvernului nr.356 din 31.05.2012 sau din notificările mai recente de interceptări efectuate, rezultă că produsul vizat nu mai corespunde cerințelor de la capitolul III, art.10, alin.(4.²) organul de control fitosanitar modifică lista produselor pentru care se efectuează controale fitosanitare cu frecvență redusă și publică modificarea.

14. Capitolul IX, art. 37, după cuvintele“pe cale amiabilă, ” se completează cu cuvintele “la Curtea de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova”

15. se introduc 2 anexe noi, anexa nr.8 și anexa nr.9 cu urmatorul conținut:

„ anexa nr.8”

Cererea trebuie să cuprindă următoarea informație:

- (a) descrierea produselor vizate;
- (b) originea produselor vizate;
- (c) lista agenților economici care importă produsele vizate;
- (d) volumul importurilor în Republica Moldova ale produselor vizate, exprimat în număr de transporturi, greutate, număr de bucăți sau de unități;
- (e) lista organismelor dăunătoare menționate în HG nr.356 din 31.05.2012 pe care produsul vizat le poate conține;
- (f) numărul de transporturi din produsul vizat sechestrate din cauza prezenței organismelor dăunătoare menționate la litera (e);
- (g) numărul de transporturi din produsul vizat sechestrate din alte motive decât prezența organismelor dăunătoare menționate la litera (e);
- (h) numărul de transporturi din produsele vizate care au făcut obiectul unui control fitosanitar fizic;

În ceea ce privește informațiile menționate la literele (d), (f), și (h), dosarul trebuie să furnizeze date pentru o perioadă de cel puțin trei ani care precedă anul în cursul căruia este prezentat.

„anexa nr. 9”

Subdiviziunile organului de control fitosanitar:

- a) dețin împuternicirile necesare pentru îndeplinirea sarcinilor ce le revin;
- b) au capacități tehnice, în special, în domeniul depistării și examinării organismelor dăunătoare;

- c) au capacități necesare pentru identificarea organismelor dăunătoare sau accesul la expertiză, dispun luarea unor măsuri de urgență privind detectarea și lichidarea promptă a focarelor și/sau a invaziilor de organisme dăunătoare
- d) au acces la instalațiile de control și testare, la utilajele și la echipamentele menționate mai jos:
 - e) la un sistem de comunicare rapidă cu autoritatea în domeniul agriculturii
 - f) la laboratoarele specializate
 - g) cominicare cu autoritățile vamale;
 - h) cominicare cu alte state;
- i) la echipamentul corespunzător pentru examinări vizuale, sterilizarea spațiilor și echipamentelor utilizate pentru controalele fitosanitare;
- k) la pregătirea probelor;
- l) au acces la instalații care permit depozitarea corespunzătoare sau punerea loturilor în carantină și, în cazul în care este necesar, distrugerea integrală sau parțială a unui lot depistat (sau orice alt tratament corespunzător);
- m) dispun de:
 - a) regulamente naționale scrise cu privire la inspecție, actualizate, întemeiate pe legislația națională;
 - b) o culegere actualizată a notelor (ordinelor) autorității administrative centrale în domeniul agriculturii pentru îndrumarea inspectorilor și a experților;
 - c) legislație fitosanitară a Uniunii Europene actualizată;
 - d) o listă actualizată cu adresele și numerele de telefon ale laboratoarelor specializate care au fost autorizate legal pentru efectuarea de teste în vederea depistării prezenței de organisme dăunătoare sau a identificării organismelor dăunătoare.
 - e) informații actualizate cu privire la loturile de plante, de produse din plante și alte bunuri conexe provenind din alte țări care au făcut obiectul:
 - 1) unei constatări oficiale;
 - 2) unor teste oficiale efectuate în laboratoare specializate împreună cu rezultatele acestora;
 - 3) competența tehnică, în special în domeniul depistării organismelor dăunătoare;

**Analiza preliminară
a impactului de reglementare (AIR)
efectuată la proiectul legii privind modificarea și completarea Legii nr. 228
din 23.09.2010 cu privire la protecția plantelor și la carantina fitosanitară**

I. ÎNTRUDUCERE

1. Analiza impactului de reglementare (în continuare – AIR preliminară) la proiectul legii privind modificarea și completarea Legii nr. 228 din 23.09.2010 cu privire la protecția plantelor și la carantina fitosanitară a fost elaborat în vederea executării art.13 „Analiza impactului de reglementare” al Legii nr. 235-XVI din 20.07.2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător.

2. Analiza în cauză prezintă argumentarea necesității modificării și completării actului legislativ nominalizat ca, în principiu, plantele, produsele vegetale și alte obiecte, provenite din alte țări să fie supuse unor controale de identitate și unor controale fitosanitare la punctul de intrare și în ceea ce privește impactul acestuia asupra activității de întreprinzător, potențialilor consumatori și intereselor societății.

3. În procesul de analiză au fost utilizate prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1230 din 24 octombrie 2006 cu privire la aprobarea Metodologiei de analiză a impactului de reglementare și de monitorizare a eficienței actului de reglementare. (Monitorul Oficial nr.170-173/1321 din 03.11.2006, art. 1321) și luând în considerație recomandările din Manualul „Analiza impactului de reglementare”, Chișinău 2008.

4. La elaborarea AIR au fost luate în considerație obiecțiile și propunerile parvenite, urmare a consultării părților interesate.

II. DEFINIREA PROBLEMEI

Componenta juridică

Proiectul propus este elaborat întru realizarea prevederilor stipulate în art. 9 și 10 din Legea nr. 228 din 23.09.2010 cu privire la protecția plantelor și la carantina fitosanitară care prevede că controalelor fitosanitare se supun toate plantele produse din plante și alte obiecte provenite din import.

Optimizarea funcțională, precum și cea organizațională în domeniul fitosanitar este reglementată de următoarele acte legislative și normative naționale.

- Legea nr. 228 din 23.09.2010 cu privire la protecția plantelor și la carantina fitosanitară;

-Hotărîrea Guvernului nr. 557 din 22.07.2011 cu privire la aprobarea Normei privind anchetele care trebuie efectuate în scopul recunoașterii zonelor protejate din Republica Moldova și a Normei de circulație a anumitor plante, produse vegetale sau a altor obiecte printr-o zonă protejată;

- Hotărîrea Guvernului nr. 558 din 22.07.2011 privind măsurile de urgență din domeniul fitosanitar pentru a preveni introducerea și răspândirea în Republica Moldova a unor organisme de carantină
- Hotărîrea Guvernului nr. 594 din 02.08.2011 cu privire la aprobarea Cerințelor speciale pentru introducerea și circulația plantelor, produselor vegetale și altor obiecte pe teritoriul Republicii Moldova

- Hotărîrea Guvernului nr. 572 din 06.08.2012 cu privire la aprobarea Normei de instituire a unei proceduri pentru notificarea interceptării unui transport sau a unui organism dăunător din alte țări și care prezintă un pericol fitosanitar iminent;

Modificarea și completarea Legii nr. 228 din 23.09.2010 cu privire la protecția plantelor și la carantina fitosanitară are ca scop armonizarea cadrului național de reglementare în domeniul controalelor fitosanitare la prevederile comunitare în domeniul protecției plantelor. În acest sens, proiectul Legii va transpune principalele prevederi comunitare, cum ar fi:

- Directiva 98/22/CE a Comisiei din 15 aprilie 1998 de stabilire a condițiilor minime pentru desfășurarea controalelor fitosanitare în Comunitate la posturi de inspecție, altele decât cele de la locul de destinație, cu privire la plante, produse vegetale sau alte produse provenind din țări terțe;

- Directiva 2004/103/CE a Comisiei din 7 octombrie 2004 privind controalele de identitate și controalele de sănătate ale plantelor, produselor vegetale și altor obiecte incluse în partea B din anexa V la Directiva 2000/29/CE a Consiliului, care pot fi efectuate în alt loc decât punctul de intrare în Comunitate sau într-un loc situat în apropiere, și de stabilire a condițiilor care reglementează aceste controale;

- Regulamentul (CE) nr. 1756/2004 al Comisiei din 11 octombrie 2004 de stabilire a condițiilor specifice privind mijloacele de probă solicitate și criteriile referitoare la tipul și nivelul de reducere a controalelor fitosanitare ale anumitor plante, produse vegetale sau alte obiecte enumerate la anexa V partea B la Directiva 2000/29/CE a Consiliului;

- Directiva 2000/29/CE a Consiliului din 8 mai 2000 privind măsurile de protecție împotriva introducerii în Comunitate a unor organisme dăunătoare plantelor sau produselor vegetale și împotriva răspândirii lor în Comunitate.

Necesitatea intervenției Guvernului în domeniul managementului controalelor este determinată de:

- necesitatea stabilirii unui cadru judiciar care ar permite prevenirea oricărui risc de răspândire a organismelor dăunătoare, cerințe obligatorii, care vizează criteriile tehnice, în special, prezența anumitor organisme dăunătoare, atunci când plantele sau produsele vegetale sunt introduse din țări gazdă ale acestor organisme și nu se poate controla în mod eficient;

- necesitatea armonizării legislației naționale la cerințele CE;

Elementul analitic. Motivul apariției problemei și estimarea dimensiunii acesteia.

Motivul apariției problemei ține de necesitatea stabilirii unor măsuri de protecție împotriva introducerii în țară a unor organisme dăunătoare plantelor sau produselor vegetale și împotriva răspândirii lor. Protecția plantelor împotriva acestor organisme este absolut necesară, nu numai pentru a evita o diminuare a producției, ci și pentru a spori productivitatea în domeniul agricol. Acțiunile de eradicare sistematică a organismelor dăunătoare din țară, stabilite prin regimul fitosanitar ar avea numai un efect limitat în cazul în care nu ar fi aplicate simultan cu măsuri de protecție împotriva introducerii acestora în țară.

Necesitatea acestor măsuri și este obiectul prezentului proiect de lege și unele din ele sunt obiectul unor acte normative naționale. Aceste proceduri trebuie să fie specificate mai detaliat în proiectul de lege nominalizat. Prevederile legii vin să stabilească activități și responsabilități privind controalele de identitate și controalele de sănătate ale plantelor, produselor vegetale și altor obiecte.

Legea nr. 228 din 23.09.2010 cu privire la protecția plantelor și la carantina fitosanitară stabilește principiile fundamentale ale politicii de stat în domeniul controalelor fitosanitare și definește noțiunea de control fitosanitar.

Conform art. 9 al legii nominalizate controalele fitosanitare se exercită prin supravegherea asupra realizării măsurilor agrotehnice, biologice și chimice de protecție a plantelor asupra respectării regulilor de păstrare, transportare și de utilizare a mijloacelor de protecție a plantelor de către persoane fizice și juridice, monitorizarea cauzelor și a condițiilor de apariție și de răspândire a organismelor dăunătoare, stabilirea modului de utilizare a produselor de uz fitosanitar prelevarea de probe, controlul de carantină fitosanitară și expertiza de laborator a plantelor și alte măsuri de protecție împotriva răspândirii organismelor dăunătoare. În cazul apariției reale sau posibile a oricăror organisme dăunătoare, a căror apariție nu a fost cunoscută anterior pe teritoriul său, organul de control fitosanitar aduce la cunoștință autorității administrative centrale în domeniul agriculturii cu informarea și altor state cu privire la măsurile de protecție pe care le-a luat sau intenționează să le ia. Măsurile trebuie să fie de așa măsură să poată preveni riscul răspândirii organismului dăunător în cauză pe teritoriul altor state. În ceea ce privește loturile de plante, produse vegetale sau alte obiecte din alte teritorii considerate un pericol iminent de introducere sau răspândire a organismelor dăunătoare se iau de îndată măsurile necesare pentru protecția teritoriului de pericolul menționat.

Conform art.10 al legii controlul de carantină fitosanitară se realizează prin examinarea documentelor însoțitoare ale încărcăturii pentru export, import și transit verificarea identității și a integrității încărcăturii,, examinarea vizuală și controlul fizic de identificare a organismelor dăunătoare, perfectarea actelor de control fitosanitar al plantelor, al produselor vegetale și al bunurilor conexe supuse regimului de carantină fitosanitară. Însă nu sunt clare prevederile privind controalele de identitate și controalele de sănătate ale

plantelor, produselor vegetale și altor obiecte, care pot fi efectuate în alt loc decât punctul de intrare în țară și de stabilire a condițiilor care reglementează aceste controale .

În vederea îmbunătățirii eficienței regimului de control fitosanitar și având în vedere comerțul mai intens cu toate țările din UE și din afară, se impun măsuri mai riguroase de control și proceduri fitosanitare al fluxului de plante, produse din plante și alte bunuri care vin în țară. Producția agricolă este destul de volatilă, fapt ce se datorează vulnerabilității sporite a sectorului față de riscurile naturale și de piață. Pe parcursul ultimilor ani volumul producției agricole în prețuri curente înregistrează o anumită creștere; fiind însă evaluată în prețuri comparabile, producția agricolă preponderent stagnează începând cu anul 2004.

Producția agroalimentară a constituit circa 40% din totalul de exporturi în anul 2011. Volumul exporturilor agroalimentare este în creștere de la cca 500 mil. USD în anul 2006, la circa 900 mil. USD în anul 2011. Totodată, ponderea produselor agroalimentare în total exporturi a scăzut continuu până în anul 2008, după care s-a înregistrat o ușoară creștere în anul 2009, urmată de o stagnare în anul 2010 și o nouă scădere în 2011. Ponderea producției agroalimentare în total importuri a constituit circa 16% în 2009 cu o scădere până la circa 13 % în anul 2011. Volumul importurilor agroalimentare și-a restabilit dinamica creșterii după scăderea din anul 2009 și a ajuns în anul 2011 la circa 700 mil. USD. În anii 2009-2011 Republica Moldova și-a reconfirmat statutul de țară exportatoare net de producție agroalimentară după criza din 2008, când țara noastră a devenit *importator net* de produse agroalimentare. În acest context se impun un șir de măsuri, inclusiv consolidarea capacității de control și intensificarea activităților de inspecție în teritoriu la nivel de ferme, depozite de produse a plantelor și operatori economici;

Impactul macroeconomic: Proiectul de act legislativ va favoriza controlul fluxului de plante, produse din plante și alte bunuri, cu impact pozitiv asupra competitivității sectorului agricol din Republica Moldova

Impactul asupra mediului de afaceri agricol din Republica Moldova: Proiectul de act legislativ nu se referă la acest subiect.

Impactul asupra mediului concurențial: Proiectul de act legislativ nu se referă la acest subiect.

Impactul social: Proiectul de act legislativ nu se referă la acest subiect.

În acest context este necesară stabilirea unor condiții minime la desfășurarea controalelor fitosanitare, tipul și nivelul de reducere a controalelor, efectuarea controalelor de identitate și controalelor de sănătate ale plantelor, produselor vegetale și altor obiecte la inspecția plantelor, produselor din plante sau a bunurilor conexe din transport sau din lot.

Efectele proiectului de act legislativ asupra legislației în vigoare

1. Conformitatea proiectului de act legislativ cu legislația comunitară

Măsuri de implementare

Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act legislativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale și înființarea unor noi organisme. Instituțiile publice responsabile cu implementarea măsurilor cuprinse în proiectul de act legislativ sunt Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, prin Agenția Națională Siguranța Alimentelor. Pentru implementarea proiectului de Lege nominalizat este indispensabil crearea unei baze de date informaționale unde controalele fitosanitare vor fi efectuate în baza sistemului de analiză a riscurilor și anume pe istoria agenților economici.

Scopul acțiunilor statului.

Scopul statului

1. Măsurile de protecție împotriva pericolului iminent de introducere în țară a unor organisme dăunătoare plantelor sau produselor vegetale și împotriva răspândirii lor pentru plantele, produsele vegetale și alte obiecte provenind din alte țări și care trebuie supuse unor controale de identitate și unor controale fitosanitare (de sănătate și cu frecvență redusă) la punctele de intrare;

2. Controlul prezenței anumitor organisme dăunătoare, atunci când plantele sau produsele vegetale sunt introduse din țări gazdă ale acestor organisme și care nu se pot efectua în mod eficient și sunt necesare măsuri de siguranță care nu sunt stabilite în prezenta lege și este necesar să fie adoptate.

3. Stabilirea unor condiții minime pentru realizarea controalelor de identitate și a controalelor fitosanitare în ceea ce privește prescripțiile tehnice aplicabile organului de control fitosanitar, împuternicit să efectueze controalele menționate la punctele de la frontieră și cele interne.

Obiectivul strategic, urmărit prin reglementarea relațiilor din domeniul fitosanitar și asigurarea regimului de control fitosanitar prin sarcina posibilelor riscuri care ar putea să rămână în schimburile comerciale, pentru asigurarea echitabilă a necesităților actuale și viitoare ale populației și economiei cu produse calitative, în contextul dezvoltării durabile.

Obiectivul specific, menit să contribuie la atingerea obiectivului strategic, constă în sporirea precauției în domeniul controalelor fitosanitare prin evaluarea impactului asupra proiectelor publice planificate.

Obiectivul operațional, urmărit prin elaborarea proiectului de lege, constă în crearea cadrului legislativ necesar pentru funcționarea regimului de controale, prin respectarea principiilor de risc privind introducerea și răspândirea pe teritoriul Republicii Moldova a organismelor dăunătoare. Decizia statului de a perfectă legislația în domeniul fitosanitar, completarea și modificarea legilor actuale, are drept element aplicarea mecanismelor de precauție și prevenire a impactului negativ de introducere și răspândire a organismelor dăunătoare. Respectiv este de o necesitate stringentă perfectarea și a cadrului legislativ special în acest domeniu,

acesta fiind asigurat și prin intermediul proiectului Legii privind protecția plantelor și carantina fitosanitară.

Asigurarea armonizării legislației naționale la Directiva 98/22/CE a Comisiei din 15 aprilie 1998 de stabilire a condițiilor minime pentru desfășurarea controalelor fitosanitare în Comunitate la posturi de inspecție, altele decât cele de la locul de destinație, cu privire la plante, produse vegetale sau alte produse provenind din țări terțe, Directiva 2004/103/CE a Comisiei din 7 octombrie 2004 privind controalele de identitate și controalele de sănătate ale plantelor, produselor vegetale și altor obiecte incluse în partea B din anexa V la Directiva 2000/29/CE a Consiliului, care pot fi efectuate în alt loc decât punctul de intrare în Comunitate sau într-un loc situat în apropiere, și de stabilire a condițiilor care reglementează aceste controale, Regulamentul (CE) nr. 1756/2004 al Comisiei din 11 octombrie 2004 de stabilire a condițiilor specifice privind mijloacele de probă solicitate și criteriile referitoare la tipul și nivelul de reducere a controalelor fitosanitare ale anumitor plante, produse vegetale sau alte obiecte enumerate la anexa V partea B la Directiva 2000/29/CE a Consiliului;

Proiectul de act normativ va propune măsuri și proceduri de stabilire a unui regim de controale fitosanitare care să prevină introducerea și răspândirea organismelor dăunătoare pe teritoriul Republicii Moldova în contextul legislativ al UE care va specifica cerințe întru:

- stabilirea condițiilor minime pentru desfășurarea controalelor fitosanitare;
- plantele, produsele vegetale și alte obiecte provenind din alte țări, să fie supuse unor controale de identitate și unor controale fitosanitare la punctul de intrare;
- măsurile de protecție împotriva introducerii în țară a unor organisme dăunătoare plantelor sau produselor vegetale și împotriva răspândirii lor;
- în caz de tranzit al mărfurilor prin teritoriul țării aceste controale de identitate și controale fitosanitare să fie efectuate în spațiile organului de control fitosanitar la punctul de intrare sau cele interne.

III. COSTURILE MAJORE ȘI BENEFICIILE ANTICIPATE ALE INTERVENȚIEI STATULUI

Impacturile negative sau costurile intervenției statului.

Prin analiza proiectului nu au fost depistate impacturi negative. Nu au fost identificate unele efecte economice nedorite, din considerentele, că prevederile acestui proiect stabilesc condiții ce au tangențe cu siguranța produselor și sănătatea plantelor, stipulate într-un șir de acte legislative și normative și care nu pot fi neglijate din punct de vedere a securității statului, iar procedurile de efectuare a controalelor unităților de transport și al altor bunuri conexe supuse regimului de carantină fitosanitară se efectuează gratuit.

În cazul aprobării proiectului nominalizat implementarea lui va fi efectuată în limitele mijloacelor fondurilor planificate pentru reinstruirea și formarea profesională a fiecărei instituții în parte - condiții stipulate în legislația în vigoare.

Impacturile pozitive sau beneficiile intervenției statului

Act legislativ național armonizat la cerințele Directivei 98/22/CE a Comisiei din 15 aprilie 1998 de stabilire a condițiilor minime pentru desfășurarea controalelor fitosanitare în Comunitate la posturi de inspecție, altele decât cele de la locul de destinație, cu privire la plante, produse vegetale sau alte produse provenind din țări terțe, Directivei 2004/103/CE a Comisiei din 7 octombrie 2004 privind controalele de identitate și controalele de sănătate ale plantelor, produselor vegetale și altor obiecte incluse în partea B din anexa V la Directiva 2000/29/CE a Consiliului, care pot fi efectuate în alt loc decât punctul de intrare în Comunitate sau într-un loc situat în apropiere, și de stabilire a condițiilor care reglementează aceste controale, Regulamentului (CE) nr. 1756/2004 al Comisiei din 11 octombrie 2004 de stabilire a condițiilor specifice privind mijloacele de probă solicitate și criteriile referitoare la tipul și nivelul de reducere a controalelor fitosanitare ale anumitor plante, produse vegetale sau alte obiecte enumerate la anexa V partea B la Directiva 2000/29/CE a Consiliului;

Adoptarea proiectului va avea beneficii în aspectul asigurării securității alimentare a țării, protecției sănătății populației, bunurilor și mediului împotriva impactului negativ pe care îl poate prezenta introducerea și răspândirea organismelor dăunătoare.

În afară de aceasta, adoptarea acestui proiect va favoriza dezvoltarea activității de întreprinzător prin prizma disciplinării agenților economici din domeniul respectiv, fapt care va duce la defalcări în bugetul național și va favoriza:

- Asigurarea pieței interne cu plante, produse din plante de calitate.
- Neadmiterea plasării pe piață a plantelor, produselor din plante și altor obiecte neconforme cerințelor fitosanitare.
- Controlul de stat asupra introducerii și răspândirii organismelor dăunătoare la produsele importate;
- Protecția solului, mediului, consumatorului;
- Prevenirea unor eventuale situații fitosanitare excepționale la nivelul mediului înconjurător și a celui din domeniul sănătății umane și animale urmare a supravegheții și monitorizării importului;
- Păstrarea biodiversității și a echilibrului ecologic.

Nesiguranțele majore referitor la potențialele impacturi ale intervenției statului nu au fost depistate. În cadrul evaluării impactului nu au fost identificate careva riscuri semnificative din considerentele că în Republica Moldova aceste activități se desfășoară preponderent de instituții de stat – Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare prin Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.

Agenții economici vor depăși o barieră psihologică, temporară, în ceea ce privește schimbările legislative.

IV. EVALUAREA ABORDĂRILOR ALTERNATIVE

Opțiunea I – a nu face nimic

Opțiunea II – revizuirea intervențiilor

Opțiunea 3 - Campania informațională

Alternati ve	Posibile avantaje	Posibile dezavantaje
1. A nu face nimic	Lipsa de cheltuieli administrative pentru elaborarea și implementarea proiectului Legii.	<ol style="list-style-type: none"> 1) Prevederile actuale ale Legii privind protecția plantelor și carantina fitosanitară și evaluarea impactului asupra domeniului fitosanitar nu corespund cerințelor directivelor europene în domeniu; 2) Lipsește o abordare unică referitor la agenții economici care inițiază proceduri de import-export cu impact posibil asupra relațiilor internaționale. 3) Actuala bază legislativă nu prevede mecanisme de evaluare a impactului în context transfrontalier 4) Republica Moldova nu-și va realiza angajamentele internaționale, care au fost impuse țării, inclusiv angajamentul de aderare la Tratatul de asociere și liber schimb cu Uniunea Europeană 5) Republica Moldova va păstra lacuna legislativă și practică în ceea ce ține de securizarea hotarilor și pericolul de introducere în țară a unor organisme dăunătoare;
2.Elaborarea, adoptarea și implementarea Legii cu privire la protecția plantelor și la carantina fitosanitară	<ol style="list-style-type: none"> 1) Realizarea angajamentelor internaționale și alinierea la standardele europene; 2) Perfectarea sistemului de supraveghere a fluxului de import a plantelor și produselor din plante; 3) Îmbunătățirea calității vieții prin îmbunătățirea siguranței produselor importate; 4) Asigurarea accesului la informația din domeniu și inițierea agenților economici cu modificările legislației fitosanitare; 	Costuri suplimentare pentru elaborarea și modificare a cadrului legislativ și normativ special în domeniul fitosanitar;
3. Organizarea campaniilor informaționale	1. Vor fi informați agenții economici (producătorii/importatorii /exportatorii) despre elaborarea și aprobarea legii privind efectuarea controalelor și li se va	1.Vor fi suportate careva cheltuieli cu scop de instruire a personalului, organizarea ședințelor și în procesul de informare a agenților economici.

	<p>acorda o perioadă suficientă de timp pentru racordarea activităților lor la prezenta lege.</p> <p>2. Totodată vor fi informați și beneficiarii (consumatorii), garantându-le respectarea drepturilor în ceea ce privește asigurarea cu produse calitative și salubre și asigurarea dreptului la informare și la structurile de stat despre cerințele privind calitatea producției, precum și plasarea producției pe piață.</p> <p>3. Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor Va organiza cursuri pentru instruirea personalului auxiliar, precum și a importatorilor/exportatorilor</p>	<p>2. Riscul ca agenții economici să desfășoare activități în aceleași condiții, fără a se conforma cerințelor actului legislativ dat și vor plasa pe piață plante, produse din plante și alte bunuri conexe de o calitate mai joasă și posibilitatea răspândirii a unor organisme dăunătoare.</p> <p>3. Dezorientarea producătorilor/importatorilor în perioada de implementare.</p>
--	---	---

V. STRATEGIA DE CONSULTANȚĂ

Grupuri de interese

1. Agenții economici, care activează în domeniul importului și exportului de produse pe piață sau arătat dispuși în urma discuțiilor care au fost loc neformal pentru modificările și completările care vor fi operate în lege.
2. Consumatorii care își manifestă interesul firesc în ocrotirea sănătății și calitatea producției și drepturile cărora trebuie să fie respectate de către agenții economici și de către stat.
3. Autoritățile publice interesate, care trebuie să elaboreze politici de susținere a agenților economici cu activitate în domeniul respectiv.
4. Organele de control de stat și organismele desemnate în domeniul fitosanitar.

Procesul consultativ

Strategia de consultanță s-a axat pe următoarele metode de bază:

- a) consultarea surselor disponibilăe ce reflectă problematica domeniului dat;
- b) legislația UE;

- c) specialiștii din cadrul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor;
- d) consultări cu importatori și exportatori de produse;
- e) proiectul actului normativ va fi transmis pentru consultare Ministerului Sănătății, Mediului, Economiei, Justiției, Grupului de lucru pentru reglementarea activității de întreprinzător, Centrului de Armonizare a Legislației, Centrului Național Anticorupție,

Proiectul Legii va fi plasat pe pagina web oficială a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare.

A fost format un grup de lucru prin ordinul ministrului nr.104 din 30.04.13 privind modificarea și completarea Legii nr.228 din 23.09.10 cu privire la protecția plantelor și la carantina fitosanitară la care s-a pus în discuție proiectul de lege.

În procesul de consultări s-a ținut cont de cei asupra cărora documentul legislativ va avea impact.

S-au purtat discuții neoficiale cu producătorii producției agroalimentare și agenții economice importatori ai plantelor, produselor din plante și altor obiecte în vederea stabilirii nivelului relativ de informare a acestora despre riscul importării/utilizării plantelor, produselor din plante și altor obiecte infectate/infestate (importatori de material săditor: SRL „Ceteronis-ST”, dir. Svetlana Davidescu-079600031, SRL „Il Giardino”, dir. Ana Ilie-060444771. care au menționat că sunt de acord cu modificările care se operează în lege, dar s-au referit la termenul scurt de 3 luni a actului de expertiză, exportatori de material săditor- SRL „Rusmiliud”, dir. Ruslan Savin -06839955 și SRL „Susler Peysaj”, dir. Lupușor Ion -069108404 care au acceptat modificările menționate).

În cadrul elaborării proiectului vor fi consultate părțile cointeresate precum: Federația Națională a Patronatului din Agricultură și Industria Alimentară; Federația Națională a Fermierilor din Moldova, Agenția Națională de Dezvoltare Rurală (ACSA).

Aspecte în privința implementării

Responsabilitatea implementării proiectului propus va fi pusă în sarcina Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare și Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentară.

VI. ASPECTE CONCLUZIVE ȘI RECOMANDĂRI (SUMAR)

Autorii AIR propun elaborarea proiectului legii privind modificarea și completarea Legii nr. 228 din 23.09.2010 cu privire la protecția plantelor și la carantina fitosanitară.

Necesitatea adoptării unui astfel de proiect se încadrează în angajamentele Republica Moldova, la compartimentul “ajustarea legislației naționale la cerințele UE”.

Pentru un control adecvat al plantelor, produselor din plante și a bunurilor conexe instrumentul juridic cel mai adecvat îl reprezintă legea, întrucât va impune direct importatorilor cerințe la introducerea și răspândirea unor organisme dăunătoare.

Actul legislativ vine să stabilească măsurile de protecție împotriva introducerii în țară a unor organisme dăunătoare plantelor sau produselor vegetale și împotriva răspândirii lor. Proiectul în cauză va asigura un cadru legislativ conform cerințelor comunitare care va proteja piața internă de pătrunderea produselor infestate/infectate.

În procesul de consultare a părților interesate se va ține cont de opiniile tuturor grupurilor țintă.